

La Editura Grinta din Cluj-Napoca, a apărut volumul lui Nicolae Iuga, *Din istoria marilor idei etice și pedagogice*. Este vorba despre un remarcabil compendiu care afirmă că ideile etice și idealul educației presupun o concepție profund etică nu asupra a ceea ce este omul, ci asupra a ceea ce trebuie să fie omul. Este o carte nu despre ce fel de om avem, ci despre ce fel de om trebuie să facem.

Între a realiza o istorie a personalităților dintr-un domeniu oarecare, o istorie cu persoane pe post de personaje, și a realiza o istorie în care personajele nu sunt persoane, ci idei, Nicolae Iuga a ales cea de-a doua variantă. „Personalitatea este exponențială în raport cu un număr mare de persoane, iar ideea este la rândul ei exponențială în raport cu o serie de personalități (...) În al doilea rând, o istorie a ideilor are avantajul de a putea fi selectivă în raport cu oamenii de știință din domeniul în cauză, de a nu avea obligația să fie atotcuprinzătoare. Pentru a prezenta o idee nu este obligatoriu ca să fie prezentați toți oamenii de știință care au contribuit la inventarea, crearea, dezvoltarea și impunerea acesteia, ci uneori este suficient să fie prezentați un număr restrâns de autori, cu titlu exemplificativ, o compendiere a domeniului”, susține Nicolae Iuga.

Acesta este motivul pentru care a ales o manieră selectivă, nu exhaustivă, de tratare a subiectului, criteriul de selecție fiind acela al exemplarității, procedură urmată în realizarea acestui compendiu.

Preluând ideea formulată de J. Fr. Herbart, în urmă cu două secole, aceea a legăturii indisolubile dintre Etică și Pedagogie, prima furnizând scopul educației, iar cea de a doua mijloacele și metodele pentru atingerea acestui scop, de câte ori face o referire sintetică la doctrina vreunui gânditor anume, Nicolae Iuga prezintă mai întâi ideile etice și apoi pe cele pedagogice. Autorul utilizează termenul de idee pedagogică cu sensul de concepție sau produs al activității de gândire în domeniul pedagogiei, aparținând unei personalități istorice determinate, precum și „forma” (eidos) sau terminologia în care această idee este expusă.

De asemenea, Nicolae Iuga folosește termenul de ideal pedagogic sau ideal al educației, enunțat prescurtat ca ideal, care este diferit de idee. Prin ideal trebuie înțeles nu o concepție personală, ci un model impersonal, un standard superior de realizare umană, elaborat conștient

și metodic, prin însumare, de regulă pe parcursul mai multor generații. Idealul reprezintă, în această accepțiune, năzuința formativă exprimată conștient a unei epoci istorice mai îndelungate, o reprezentare finalistă care fundamentează și motivează acțiunea umană. Se înțelege că mai multe idei pedagogice aparținând unei epoci istorice vor contribui la configurarea unui ideal pedagogic. Prin analogie cu domeniul epistemologiei, idealul educației devine sinonim cu paradigma, iar ideea pedagogică cu elemente de „știință normală” și normativă, cu enunțarea și soluționarea unor probleme determinate.

Primul capitol al cărții este rezervat idealului Kalokagathon al antichității grecești, acesta reprezentând idealul educației clasice grecești care enunța ideea că omul trebuie să întrunească simultan două condiții fundamentale, fizice și morale, adică să fie frumos și bun. Acesta era idealul armonizării frumuseții fizice cu virtuțile morale, a sănătății și forței fizice cu tăria de caracter. În acest context sunt analizate ideile etice și pedagogice ale lui Pythagora, Socrate, Platon și Aristotel.

el de-al doilea capitol tratează idealul spiritualist creștin al evului mediu și cuprinde fundamentele etice și pedagogice ale creștinismului, Decalogul și Fericirile, virtuțile în sens creștin, problema libertății în sens creștin, sensul pedagogic al Cărții lui Iov, sensul spiritual al iubirii și suferinței, Clement Alexandrinul, Stromatele, pedagogia Mântuitorului, Origen, Sf. Augustin și Sf. Toma de Aquino. Idealul universalist al Renașterii este tema celui de-al treilea capitol și vorbește despre Renaștere, Pico della Mirandola, Erasmus din Rotterdam, Thomas Morus, François Rabelais, Michel de Montaigne și Tommaso Campanella.

Un alt capitol vorbește despre idealul naturalist al pedagogiei clasice: ce este „naturalismul”? Jan Amos Comenius, John Locke, Shaftesbury, David Hume, Jean Jacques Rousseau și J. H. Pestalozzi. Idealul eticist al iluminismului kantian analizează concepția etică și pedagogică a lui Immanuel Kant și sistemul pedagogic al lui J. Fr. Herbart, iar idealul pragmatismului în modernitate tratează pozitivismul, utilitarismul și pragmatismul, ideile lui John Dewey și Jean Piaget, și o perspectivă critică asupra pragmatismului.

Ultimul capitol este dedicat lipsei de ideal și crizei umanității europene: criza umanității europene (E. Husserl), ființa „căzută” (M. Heidegger), absența Cuprinzătorului și dezrădăcinarea omului (K. Jaspers).

Primul capitol al cărții este rezervat idealului Kalokagathon al antichității grecești, acesta reprezentând idealul educației clasice grecești care enunța ideea că omul trebuie să întrunească simultan două condiții fundamentale, fizice și morale, adică să fie frumos și bun. Acesta era idealul armonizării frumuseții fizice cu virtuțile morale, a sănătății și forței fizice cu tăria de caracter. În acest context sunt analizate ideile etice și pedagogice ale lui Pythagora, Socrate, Platon și Aristotel.

SURSA:

[Gazeta de Maramures](#)